CENZURAT.

UJ CIMBORA

KÉPES GYERMEKLAP

Kinek mi a foglalkozása?

BCU Cluj / Central University Library Cluj

(Magyarázó szöveg a benti oldalon.)

V. ÉVFOLYAM
19—20. számok.

1937. JULIUS
I. és 10.

MEGJELENIK HAVONTA HÁROMSZOR - SZERKESZTI: FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: CLUJ, STR. BARON L. POP No. 5. - TELEFON: 18-87.

Kinek mi a foglalkozása?

(*Cimképünk magyarázó szövege.*)

Lassan, lassan az állatok is mind foglalkozást vállalnak. Egyik müvészkedik, mint Iá Muki is. Ő egyenesen költőnek csapott fel. Már Jegesmedvéné Őnagysága operaénekesnő akar lenni, bár a magas hangokat sehogy sem sikerül neki elfognia.

Elefántovics Tóbiás — nem sokat gondolkozik — kertészséget tanul. Saját találmányu öntözőjével vigan öntözi a virágokat és növényeket.

TOBORZÓ.

Kis cimboráink ugyancsak kitesznek magukért a toborzó munkában. No csak előre kis toborzók — munkátok nem lesz hiábavaló.

A nyári toborzó verseny javában áll. Lássuk a legutóbbi eredményeket:

Salamon Margit Kolozsvár, Teszler Gabit és Florenthál Liát.

Florenthal Lia Kolozsvár Lajtai Évát, Nagy Dezső II. o. t. Braşov Szabó Vilit, Pardi Magda Kolozsvár Pardi Györgyöt, Pardi Lajost, Bencze Eleonórát, Klein Aranka Kolozsvár Kirilla Magdát toborozták be az uj cimborák közé.

Kertészkedjünk kis cimborák.

Az öntözésről.

Lassan, lassan kialakul a kis virágkertek képe.

A tavasz ugyan későn indult el az idén, de aztán egyszerre hozta magával, amit elmulasztott. — Mindjárt nyári meleggel köszöntött be. Ezt a nagy meleget nem szeretik a palánták. Szomjaznak. Esténkint állott, langyos vizzel meg is kell őket öntözni. Reggel nem szabad, különösen napfelkelte után, mert akkor a viz, a nap hevében felforrósodik és elégeti a virágtöveket.

A kapálás és gyomlálás.

A gyakori öntözés után, a melegben megkeményedik a föld felszine. Szinte olyan lesz, mint a kéreg. A levegő s napsugár nem jut könnyen a gyökerekhez. A földet hát meg kell porhanyitani. Azonkivül a burján is befurakodik a virágok közé. Milyen csunya a gondozatlan giz-gazos kert! Bizony én inkább nem kertészkednék, ha csupa lustaságból nem gondoznám a virágaimat.

Mikor kapálgassunk és mikor gyomláljunk kis cimborák? Legjobb eső után. Jókor reggel. Ilyenkor a burján kitéphető tövestől. Ha eső nagy időközben nem esik, akkor nem kell várni rá, este jól meg kell öntözni a kanna rózsájával a földet és jókor reggel felkelni s kigyomlálni és kicsi kapával, amelyiknek egyik része kapa, másik része kétágu villa, szépen megkapálni a földet. Milyen boldogan lélegzenek ilyenkor a virágok! Szinte a szemünk előtt nőnek nagyot.

Különösen vigyázzatok most a nefelejtsre. Ez már elvirágzott. Juniusban érett a magja. Ha látjátok, hogy már fényes fekete a mag, vágjátok le tövében a virágot, tegyétek papirral bélelt kosárba és edényben, még jó ideig a napon kell hagyni száradni és érni, akkor aztán kidörzsölni és mint tiszta magot is szellős, száraz helyen tartani s csak aztán visszaküldeni és a megmaradó részt zacskókba, papirtasakokba elhelyezni.

Mályvarózsa, latinul: Althea rosea. Magas kerités mellé való virág. A falusi kerteket, házak elejét szépen disziti. Másfél, sőt két méter magas, egyenes szárán tenyérnyi teljes rózsaszin, fehér, lila és piros, vagy tarka virágok nyilnak. Illata nincs. De kocsiról, autóbuszról elnézve, kedves és szép látványt nyujt a keritések mentén nyiló feltünő szép virág. S ha sulyt helyezünk arra, hogy az idegenek, akik külső országokból jönnek megismerni a mi kincses, szép országunkat, valami megkapó, szép és érdekes dolgot is lássanak nálunk, amilyet máshol nem látnánk, ültessünk falukon, különösen a forgalmi utakon, a házak előtt végig a falu utcáin minél több mályvarózsát a keritések mellé. Vetési ideje julius hó — de csak a harmadik évben virágzik. Magva: kerek, lapos, virága sárgásbarna.

Vizsga után.

Vége a vizsgának,
Gyermeked hálát ad,
Édes jó Istenünk
Áldásod volt velünk,
Lelked adott szárnyat
Társam, Istent áldjad.

Mint ahogy vezetett,
Az égi szeretet
A hosszu év folytán,
Most sem hagyott lám el
Tanitónkat, minket
Jóságod segített.

Holstein Mária.

Teddi fiacskái.

Irta: **Csürös Emilia**

Zoltika ott állt Teddi zöldre festett léces kutyapalotája előtt és mégcsak kiáltani sem tudott a csodálkozástól. Teddi körül öt apró kutyakölyök hempergett, széles jókedvükben egymást lökdösték, ráncigálták.

Hát ez volt a meglepetés?... Most már tudom!... Ezért hívtak haza nagymamától! Ó, Teddi, Teddi, milyen ügyes, öreg kutya vagy te! Öt ilyen gyönyörü jószág!... Soha életemben nem láttam még ilyen szép kiskutyákat!...

Hogy Zoltika soha életében nem látott még ilyen szép kiskutyákat, az nem nagy csoda, mert mindössze hat éves volt, de Teddi fiacskái tényleg nagyon szépek voltak, azt még Alibácsi is elismerte, aki pedig nagy ember volt.

Zoltika rögtön el is nevezte őket sorban, ahogy következtek:

— Bobi, Bébi, Bibi, Babi és Bubi.

A kiskutyák nagyon büszkék voltak a nevükre és Zoltika még ebédelni sem akart elmenni Teddi házától.

— Hozzák ide nekem az ebédet! — kiáltotta makrancosan.

Ebből aztán baj lett, mert anyuka úgy határozott, hogy el fogják ajándékozni a kiskutyákat. Zoltika keresztapukája úgyis már régóta kéri.

Erre Zoltika nagyon elszomorodott. Engedelmesen ült a kisasztalához és még a spenótot is szó nélkül ette meg. Valahányszor a kiskutyára gondolt, mindig nagyot sóhajtott.

— Szegények! El fogják vinni őket az öreg Tedditől!... Mert anyuka olyan! Amit mond, azt meg is teszi!

Este, mikor elmondta az esti imát, fejére huzta a paplant, keservesen sirt. Anyuka ijedten szaladt a kisfiu angyalos ágyacskájához:

— Zoltikám! Miért sirsz?

— A kicsi kuhutyáhák... Elviszik őhőkehet...

Anyuka nagyon megsajnálta Zoltikát:

— Azért ne sirj fiacskám! Ha jó gyerek leszel, egyet megtartunk!

— Kettőt anyukám! Legalább kettőt! — könyörgött Zoltika.

— Hát jól van, üsse kő azokat a hitvány kiskutyákat, — kettőt fogunk megtartani, de most aztán ne sirj többet!

Zoltika erre letörölte a könnyeit és megcsókolta anyuka arcát. Kétszer, a két kiskutyáért.

Másnap elvitték Bébit, Babit és Bubit. Teddi búsult egy kicsit értük, de nem sokáig. Zoltika hamarosan észrevette, hogy Bibi és Bobi napról-napra nőnek, erősödnek, olyan szépek lettek már, hogy mikor végigsétált velük az utcán, mindenki utánuk fordult.

Egy szép őszi napon vendég jött hozzájuk. Kövér, pirosarcu néni volt, és csunya gorombaságokat mondott anyukának.

— Ne tartson annyi ingyenélő kutyát a ház körül, akkor meg fogja tudni fizetni a lakbért! — kiáltotta.

Anyuka a kezét tördelte és nagyon szomoruan mondotta:

Babeş-Bolyai University Library Cluj

— Csak egy hónapig várjon még kérem! Megigérték, hogy azalatt megkapom a nyugdijamat. Kifizetek én mindent pontosan! A kutyákat pedig ne bántsa, szegény jó uram nagyon szerette az öreg Teddit, nincs szivem megválni tőle.

Zoltika maga mellé füttyentette Bibit és Bobit és elindult a keresztapjához. Tudta, hogyha baj van, mindig ő segit anyukán, mert keresztapa anyuka fivére.

Csakhogy keresztapa nem volt otthon.

— Elment a kutyakiállitásra! — felelte mogorván az öreg inas. Zoltika tudta, hol van a kutyakiállitás, elindult hát arrafelé.

A kiállitás kapujában egy aranyzsinóros sapkás ember fogadta és mikor Bibit meg Bobit meglátta, nevetve mondta: — Talán a kiállitásra hoztad őket, kis öcsém? Hát csak menj egyenesen tovább.

Zoltika szó nélkül engedelmeskedett. Odabent sok-sok kutya sorakozott egymásmellé csinos ketrecekben. Nehány komoly bácsi hol egyik kutyára, hol a másikra mutogatott és igen fontos dolgot beszélhettek. Keresztapa is ott volt köztük. Mikor Zoltikát meglátta, nagyon nézett:

— Há te hogy kerültél ide fiacskám? A kutyáidat hoztad?

Zoltika az idegen bácsik előtt nem akarta elárulni, hogy miért jött, de különben is az egyik ketrecben megismerte keresztapja három kiskutyáját.

Bibi és Bobi félénken sompolyogtak Zoltika mögött, féltek a sok idegen kutyától és még a testvérkéinek sem örvendeztek.

Ámde Zoltika keresztpja rendelkezett, intézkedett és Bibi meg Bobi hamarosan ketrecet, számot kaptak és odakerültek a többi kutya mellé a sorba.

Kezdetét vette a kutyaszépségverseny. Volt ott a világon mindenféle fajta kutya, de a legszebb valamennyi között mégis csak Bibi meg Bobi volt. El is nyerték a nagy érmet és a kitűzött kétszáz pengőt, vagyis az első dijat.

Mire keresztapa estefelé hazaérkezett Zoltikával, meg a kiskutyákkal, anyuka már pirosra sirta a szemét Zoltikáért. Senki sem tudta, hová lett a kisfiu?...

Zoltika pedig boldogan nyomta anyuka kezébe a két darab százpengőst és azt mondta:

— Tessék anyuka! Ezt Bibi és Bobi szerezte! Tessék kifizetni a lakbért annak a csúnya, kövér néninek és ha még egyszer idejön anyukával gorombáskodni, én ráuszitom a kutyákat! Mind a hármat!

Az öreg Teddi ott ült mellettük a szőnyegen és olyan okosan nézett Zoltira, mintha megértette volna, hogy mi történt és azt akarná mondani:

— Jól van, jól van, Zolika, de azért Bibi és Bobi sikerért én is megérdemlek egy simogatást!

Zolti megölelte Teddi kedves, öreg fejét, aztán mind a ketten kinéztek az ablakon. Még anyuka is arra forditotta könnyesen mosolygó édes-szép arcát, mert Bibi és Bobi a két szépségkirálynő, hangos csaholással kergette fel a keritésre a szomszéd alattomos, sárga macskáját.

Templom.

Sz. J.-től.

Milyen szép az Isten háza,
Szent vallásunk szép egyháza.
Magas tornya ég felé int,
Honnan Isten reánk tekint.

Templom tornya figyelmeztet,
Hogy tisztán tartsuk a szivet:
S nézzünk fel a magas égbe,
Mennyországnak szép színébe.

Napszámos lány.

Napszámos lány künn a kertben,
Dolgozik a nagy melegben:
Verejtékes az orcája,
Neki nincsen ozsonnája.

Jó szive van Ilonkának,
És felét az ozsonnának
Szegény lánynak odaadja,
A jó Isten meg is áldja.

Jó dolguk van most a madárkáknak. Erdő, mező, rét, minden fája, bokra kész asztalt terít számukra. De áldják is ezért énekükkel a Mindenhatót.

Három királyfi és a törpék.

Irta: **Nagy Mihály**

Egyszer volt, hol nem volt, hehtedhét országon innen, az operenciás tengeren túl, az üveghegyek alatt elterülő sikon, volt egy király.

Ennek a királynak nagy volt a bubánata, mert sok esztendőkig nem voltak gyerekei. Már azon is buslakodott, hogy kire hagyja az országát, ha megvénül és meg talál halni. A jó Isten azonban meghallgatta felesége — a jó királyné — buzgó imádságát és házasságuk tizedik évében, egyszerre csak, nem is egy, hanem két fia született...

A király a fiuknak örült is, meg nem is. Mert az egyik vöröshaju volt, a másik meg fekete. Ő pedig azt szerette volna, hogyha az Isten fiuval áldotta meg, hát az legalább aranyszőke lett volna, akár mind a kettő, mint a királyné.

Teltek, multak a hónapok. A kis királyfiak szépen fejlődtek, mert édesanyjuk mindkettőt egyformán szerette és anyai édes tejjel táplálta. Már járni tanultak és kedvesen játszadoztak csörgővel, kis játékkutyákkal, katonákkal, mikor a második esztendő végén, éppen szép, meleg tavaszi nap volt, ismét örömhirt vitt a gólya a királyi házhoz. Az ifju, szép királynénak ismét fia született, egy szép kis aranyszőke, göndörfürtü fiucska, aki olyan szép volt, hogy a Napra lehetett nézni, de reá nem... Éppen olyan volt, mint édesanyja, a jóságos királyné...

Most már felderült a király arca is az örömtől. Olyan kedve volt, hogy ha nem félt volna, hogy a korona leesik a fejéről: madarat szeretett volna fogni örömében. Királyi gondjait is félretette, pedig elég sok kijutott ebből neki, mert jégország királya mindegyre betöréssel fenyegette. De azért ő csak ott hagyta iróasztalát és telefonját s a napnak minden órájában benézett a kis királyfi dajka-szobájába, hogy gyönyörködjék annak aranyhajában, mosolygó édes arcában. Sokszor azon vette észre magát, hogy királyi lábával még rengeti is a bölcsőt.

Mikor egyszer futár érkezett az udvarhoz a burkuskirály üzenetével, aki természetesen szövetségese volt a királynak, hogy harmadnapra személyesen akarja meglátogatni, hogy megbeszéljék az északi jeges ország királya ellen teendő óvóintézkedéseket. Ezt a sürgős üzenetet a hadi-miniszter a királynak jelentette, aki éppen az aranyhaju királyfi szobájában volt s addig mind dicsekedett a király jobbról is, balról is az ő kis fiával, hogy a komoly, aranygalléros, széles selyem vállrojtos öreg katona is büszkén pödört egyet a bajuszán. Elfelejtett minden királyi üzenetet s ő is sarkantyus lábát a bölcső lábára tette és önkéntelenül is rengetni kezdette...

De teltek, multak a hónapok; az esztendők is... Már a kisebbik királyfi is betöltötte a két esztendőt. A nagyobbak már azt rebesgették édesanyjuknak, a királynénak: Milyen jó volna, ha adna még a jó Isten nekik egy kis fiutestvérkét, akkor két esztendőre egy szép négyes fogatot állithatnának össze arannyal vert, ezüstcsattos gyeplőkkel anyukának s milyen szépen futkároznának ők igy a virágos ágyak széles utjain!...

De a királynénak csak egy óhajtása volt. Hogyha a harmadik gyereket is fiunak teremtette az Isten, adna legalább egy kis szöszi leánykát is; nem bánná, ha csak akkora lenne is, mint egy borsszem, hogy teljesedjék be az ő szívének kivánsága is. Hogyha majd megöregszik s lábai köszvénnyel telnek meg, legyen

akire bizza a királyi konyha, kamara vezetését és a cselédek felügyeletét.

Isten meghallotta a jó és gondos királyné kivánságát, mert egy szép májusi napon ismét beköszöntött a gólyanéni egy gyönyörü kis gyerekkel a csőrében, de ez már igazán olyan drága szép leányka volt, hogy szebben ragyogtak a szemei a szivárványnál is. A szájacskája olyan volt, mint egy érett kerti eper; a haja göndör fürtökben hullott szép, tiszta homlokára. A hangja tisztábban csengett az ezüstnél.

Most már teljes volt a királyi pár boldogsága. Csak a kis királyfiak busultak, hogy miért nem fiu; de lassan, nap-nap után ők is mindjobban megszerették. Ugy, hogy már elfeledték a négyes fogatot az arannyal vert, ezüstcsattos hámokkal. Mikor a kis királykisasszony is már annyira fejlődött, hogy velök játszani tudott, inkább bujócskát és főzősdit játszottak a fiucskák is leánytestvérük kedvéért...

Mikor akkorára nőttek, rendre mindnyájokat nyilvános nevelőintézetbe adták. Amint a király és királyné mondották: tanuljanak a sokféle tudomány között népeket és embereket is ismerni és szeretni.

Ugy is lett. Mind a négyen nagyon okosak és ügyesek lettek. Csak a két nagyobbik királyfinak volt bánata, mert apjok őket nem szerette annyira, mint a harmadik fiát, aranyhaju testvérüket. De ők azért testvérükre nem irigykedtek, csak azt szerették volna, hogy édesapjuk őket is ugy szeresse, mint az aranyhajut.

Sokat gondolkoztak, buslakodtak ezen: mit tegyenek? Mikor egyszer a nagyobbiknak az ikrek közül, a vöröshajunak, eszébe jutott, hogy ők a kollégiumban tanultak egy országról, ahol olyan ital van, amiből aki iszik, egészen megtelik a szive szeretettel és az soha ki nem apad. Ez a szeretet itala. Hátha hozna abból és adna édesapjának, az öreg királynak, mindjárt őket is ugy tudná szeretni, mint öccsüket, az aranyhaju királyfit.

Elmondja testvérének a tervét. Az helyeselte és biztatta:

— Eredj édes bátyám s ha te nem találod meg, én fogom azt az italt megkeresni, hogy különbség nélkül minket is szeressen édesapánk, az öreg király.

Fel is készülődött a dali szép királyfi. Elővette hátizsákját, belé tette aranyötésü imakönyvét, melyet jó édesanyjától születésnapjára kapott. — Hogy szavamat össze ne keverjem: ugyanilyen imakönyvet kapott testvére is, a feketehaju királyfi, épen az nap, mivelhogy ők, amint mondám: iker-testvérek valának.

Aztán megkérte kis szöszike hugát, hogy süssön neki az utra olyan jó vajas-tejfeles pogácsát, amilyent a majálisi kirándulásra is sütött. Öccsét megkérte, hogy vigyázzon szép fekete ponny-lovára, mig oda lesz. Aztán lekanyaritott egy jókora darabot a hátszalonnából, sőt egynéhány zöldpaprikát is belesülyesztett a tarisznyába. Na! talán mondanom sem kell, hogy szép pirosra sütött egész kenyeret már azelőtt elhelyezett a hátizsák aljába. Aztán köszönt testvéreinek, aranyhaju öccsét sem felejtve ki s Isten nevében, cserkész-botjával a kezében, neki indult a nagy utra...

Szegény kis hugocskája sirva kisérte ki a kapuig, mert ő nem szivesen nyugodott abba, hogy bátyja járatlan utra indul, hol netalán, Isten őrizz!... odaveszhet. De a királyfi nem törődött semmi egyébbel, csak azzal, hogy a király őket kettőjöket is ugy szeresse, mint két kisebb testvérüket.

*

Csak ment, mendegélt a királyfi kelet felé, mivelhogy ugy tudta: az áldás is arról jő mifelénk nap-nap után. Ott kell lennie a szeretet forrásának is... Milyen jó hasznát vette turista botjának és cserkésztudományának. A bottal fel tudott kapaszkodni meredek sziklákra; cserkésztudománya pedig bátorrá tette, hogy: nem kell megijedni minden falevél zörgésétől!...

Amint ment, mendegélt, már a hátizsákban is fogyóban volt a jó hazai elemózsia: egyszer csak a törpék országába ért. De ni-ni! Egyszerre valami végeláthatatlan rétre talált, hol öles volt a fü és olyan sürü, hogy a mi kaszáinknak is nagy munkát adna annak levágása. De a királyfi nem riadt vissza ettől a legyőzhetetlennek látszó akadálytól sem. Előre nyujtotta jó öles turista-botját s azzal kétfelé háritotta az öles füvet és lassan, de biztosan mind előbbre haladt.

De, mintha a rét is megsokalta volna a királyfi nehéz küzdelmét, ritkulni kezdett a fü és egy gyönyörü szép, lapályos tisztást pillantott meg. Itt a fü csak akkora volt, mint a bársony szőre és olyan sima, puha és fényes, mint odahaza, a királyi kastélybeli heverő divány, melyen édesanyja, a jó királyné szokott ülni, mikor gyermekeinek mesét mondott. (Folyt. köv.)

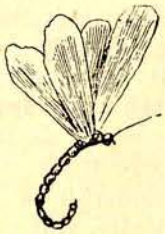

Szitakötő hová, hová?

— Szitakötő hová, hová, sebes repüléssel?
Lakoma lesz talán? sietsz, hogy ne késs el?
— Ugy biz'a lakoma gyöngyvirág tanyáján,
Izente, jöjjek el még ma, szellő szárnyán.

Mek-mek-mek mekkentyű.

— Kecskehistória. —

Az Uj Cimborának irta **Földes Zoltán** bácsi. A képeket rajzolta **Fajk Ödön.**

Volt egyszer egy tarka kecske,
Elvitték piacra;
Azért vitték, hogy eladják,
Mert nagyon mihaszna.
Tejet nem ad, csak mekeg,
Gazdájának szarvat mutat,
Neki megy.
— Mek-mek-mek, mekkentyü!

Megvette őt egy mészáros,
Kötélen vezette.
„Elviszlek a mészárszékre,
Úgy ám, szedte-vette!

Nekem nem kell a tejed,
Úgy megnyúzlak, pácba kerül
A fejed!
— Mek-mek-mek, mekkentyü!

Varju Misi naplójából.

Irta: **Dávid Gabriella.**

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Jegenyés, jun. 29.

Szebb juniusvégi délutánt el sem lehetne képzelni s nekem mégis itt kell kuksolnom az ágyban. Borzasztó! Mama megtiltotta, hogy felkeljek. A dolog ugyanis úgy történt, hogy a tegnap, amint az emberek lakásai fölött repültünk mamával, papával, meg Csipikével, hatalmas eperfát vettem észre, tele a legnagyobb fekete eprekkel. Azonnal figyelmeztettem a többieket is a felfedezésre s egy pillanat mulva, már vigan lakmároztunk. Nem sok idő mulva azonban mama szigoruan ránk szólt: „Gyerekek elég volt, többet nem szabad enni, mert betegek lesztek!“ Csipike azonnal félben is hagyta, de hát ő lány, neki nem is illik annyit enni, meg aztán nem is rajong annyira az eperért, mint én. Én azonban tovább ettem. Hanem a szófogadatlanságomért meg is fizettem: elrontottam a gyomromat. Mama ugyan azt mondja, hogy lázam is van, meg csalán-kiütésem s mikor állitani kezdtem, hogy sem a lázt, sem a csalánkiütést nem látom sehol, haragosan rám kiáltott: „Hallgass! Ha egyszer mondom, hogy van, akkor van és kész!“ Ijedten hallgattam el. Ha mama mondja, akkor úgy is van. Bizonyosan az emberek gyerekei is csalánkiütést, meg lázt kapnak a sok epertől. Mama tudja, mama mindent tud, mama nagyon okos és előkelő. De nemcsak mama; általában az egész familiánkról el lehet ezt mondani. Azonban természtes is, hiszen többszáz éves a nemességünk. Ép a multkor láttam a családfát. Apa sokat mesélt róla. Azt mondta közel száz éve már csak annak is, hogy Jegenyésre költöztek őseink s tulajdonképen Jegenyést is, mint hires, nemes család, kitüntetéskép nyertük. Azt is mondta apus, hogy kevés utánjárással már főnemességet is kaphatnánk. Igazán örvendenék neki, akkor azt hiszem több epret ehetnék, s mégsem rontanám el a gyomromat. Ha hazajön mama azonnal megkérdem, ő biztosan ezt is tudja.

*

Jegenyés, jun. 30.

Ma már jobban érzem magam s még sétálni is szabad egy-egy keveset. Csak most, amint egyedül vagyok látom igazán, hogy milyen szép is Jegenyés. Sokkal szebb, mint Füzes, de még Erdőszéknél is szebb! Ezek a gyönyörü, hatalmas élő oszlopok, melyek ősi kuriánkat tartják, ahonnan a legbüvölőbb kilátás nyilik a vidékre! Ennél nincs szebb! Alig nehány szárnycsapásnyira pedig a Maros! Milyen csendesen, alázatosan folyik! Úgy látszik már a csiki rokonainktól értesült nemesi voltunkról s igyekszik megadni a kellő tiszteletet.

Nem szól semmit, mendegél csak
Csendesen a kecske,
S hogy egy pallón mentek átal,
Jót ugrik a beste.
A mészáros zömök úr,
Elveszti az egyensúlyát,
Legurul.
— Mek-mek-mek, mekkentyü!

Fönn a kecske szól a hídról:
„Fürödj, édes gazdám.“
Gonosz szarván a kötéllel
Ill' a berek aztán.

Fut a kecske éhesen,
Úszik az úr a patakban
Mérgesen.
— Mek-mek-mek, mekkentyü!

Jegenyés, jul. 1.

Jegenyésen nagy az izgalom. A jövőhéten eljegyzés lesz s már folynak az előkészületek. Az unokanővérem, Varjú Verácska tartja eljegyzését Károgó Karcsival. A szülei ugyan nem szivesen egyeztek ebbe a mátkaságba, nem szivesen engedik el Verácskát Jegenyésről — ugynais Karcsi füzesi — meg aztán Karcsi csak kereskedő, ami egyáltalán nem tetszik a szülőknek. Ők jobban szerettek volna ügyvédet, orvost, vagy tanárt, de Verácsaka kijelentette, hogy ő Karcsit szereti és ez a fontos, egyéb nem! Mivel pedig a szülők rajonganak Verácskáért, nem szegik kedvét s igy megtartják az eljegyzést, tavasszal pedig az esküvőt.

*

Jegenyés, jul. 9.

Egy hete, mióta kezembe sem vettem naplómat. Nem volt időm. Verácska papája megkért, hogy irjam meg az eljegyzési meghivókat. Bizony sok időmbe telt, mig elkészültem vele, meg aztán felelőségteljes munka is volt. Vigyáznom kellett, nehogy valaki meghivó nélkül maradjon a nemes és nemzetes familiából.

*

Jegenyés, jul. 11.

A tegnap volt Verácska mesébeillő eljegyzése. Verácska nagyon szép volt. A szeme úgy csillogott, mint két fekete gyémánt, a ruhája pedig olyan volt, mint a legfinomabb tafota selyem. Hanem azért Karcsi ellen sem lehetett senkinek kifogása s még Verácska papája is boldog megelégedéssel fogadta az üdvözleteket. Ugy látszik ő is megnyugodott leánya választásában.

Különben az egész társaság jól mulatott. Károgó Karcsi áthozta Füzesről az ifjusági dalárdát, Karcsi öccse volt a főénekes — mondhatom remek hangja van — Karcsi pedig vezényelt. Mikor legjavában folyt az ének, rövidnadrágos kisfiu, meg copfos kislány ment keresztül Jegenyésen. Horgászni mentek a Marosra. A kislány felnézett a fákra s igy szólt: „Te öcsi veszed észre milyen förtelmesen kárognak ma ezek a varjak?“

Fölényesen mosolyogtam. Igazán nem hittem volna, hogy az embereknek ennyire fejletlen legyen a zenei érzékük s arra már be is rebbentem a konyhába, ahol kedvemre nyalakodhattam. Ilyenkor senki sem törődik a gyerekekkel.

*

Jegenyés, jul. 16.

Ma tanácsgyülés volt a templom tornyán. Bár gyerekeknek semmi keresnivalójuk ottan, azért mégis addig rimánkodtam apusnak, mig magával vitt. Sok érdekes dolgot hallottam. Többekközt a legközelebbi gyümölcsszüretet tárgyalták meg és a kertek beosztását. Általában nagy az elégedetlenség az emberek ellen. Igen hamar leszedik a gyümölcsöt s mi emiatt a teljes beérést meg sem várhatjuk, hamarabb kell hozzákezdenünk a szüreteléshez. A sok félig érett gyümölcs pedig nem egészséges.

*

Jegenyés, jul. 18.

Nagyon egyhanguan telnek a napok, semmi feljegyezni való.

*

Jegenyés, aug. 5.

Türhetetlen a forróság s mégis mindig napfürdőzni kell a Maros partján. Mama igy parancsolta. Azt mondja ez egészséges, az embergyerekek is igy tesznek.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A pagonyban ízletes galy,
Jóllakik a kecske;
A vadász őt őznek véli:
„Jó lesz a levesbe!“
Rádurrant, de szalad az...
„Ejnye, pedig jól écloztam!
Be ravasz!...“
— Mek-mek-mek, mekkentyü!

Fut a kecske a kötéllel
Fennakadt az ágon;
És a vadász újra durrant:
„No, most eltalálom...“

S nézd, a kecske elszaladt,
Mert a kötél a golyótól
Elszakadt...
— Mek-mek-mek, mekkentyü!

Jegenyés, aug. 25.

Végre érni kezd a szilva. Én még most ettem először, de annyit mondhatok, hogy jobb az epernél. A szilvafán ülni azonban egy cseppet sem kellemes. Nagyon ágas-bogas, alaposan megtépi a ruhát, ezért rendesen ugy teszünk, hogy a szilvát elvisszük a diófára és ott esszük meg. Ott sokkal kényelmesebb. A diófa ágai szép simák, a levelei pedig illatosak. Néha le is ejtjük a zsákmányt, de utána már nem megyünk, nem érdemes. A multkor nagyon jól mulattam. Épen javában lakmároztunk nehány pajtásommal egy terebélyes diófán, amikor beszédet hallok lent. Az a multkori kislány, meg kisfiu volt. Azt mondja a kisfiu: „Nézzd csak Ricike, erről a diófáról mennyi szilva hullott le“. „Igazán nem értem öcsi, gyere kérdezzük meg apukát, hogy miért hull a diófáról szilva?!“ — s azzal elszaladtak. Mi pedig olyat nevettünk fennt, hogy a még nálunk levő szilvák is mind lepotyogtak.

*

Jegenyés, szept. 10.

Kiállhatatlanok az emberek. Már leszedték mind a szilvát, de sebaj, kezd érni a dió.

*

Jegenyés szept. 15.

Ma ismét tanácsgyülés volt. A dió-szürettel kapcsolatosan változtatás történt, új csoportbeosztással. Ugyanis legtöbb diója a grófnak van, hanem épen a gróf haragszik legjobban reánk s állitólag dióéréskor két fiával állandóan lövöldözi a Varjúnemzetséget. Nekem egy nagyszerü ötletem támadt, amit mindjárt el is mondtam. Tudniilik sokkal okosabb dolog lenne a diót hazaszállitani, mint az ottani lakmározással veszedelemnek tenni ki magunkat. Az öregek azonban mosolyogtak tanácsomon s felvilágositottak, hogy ez képtelenség, mert mig igy csak a dió-tulajdonosokkal lehet dolgunk, addig, ha haza gyüjtenénk a diót, még azok is, akiknek nincs diójuk, diófának néznék a mi jegenyéinket s soha nem lenne nyugtunk.

Hanem egyet még sem értek. Miért van az, hogy az emberek a kukacot, ami pedig izletesebb a diónál, készek örömest átengedni nekünk?!

Hanem, hogy a gyülés eredményére visszatérjek, hát közös megegyezéssel abban állapodtak meg, hogy a grófi kertbe csak tapasztalt, idős varjak mehetnek, a fiatalokat pedig a távolabbi kertekbe osztották be.

Nekem azonban eszem ágában sincs az ifjusággal tartani, azokat a helyeket mind ismerem már, én megyek az öregekkel. Valahogy sikerül észre nem vétetni magamat, ha pedig egyszer már ott vagyok, akkor megy minden, mint a karikacsapás.

*

Jegenyés, szept. 25.

Ismét ágyban! S a felkelésre kitudja lehet-e reményem?! A tegnap indultunk a dió szüretre. Mama észrevette tervemet, de nem is hallgattam rá. A kert nagyon szép volt, ilyen szép kertben még nem jártam soha. S mennyi a diófa?! Hanem alig telepedtünk le, már is beszédet hallottunk. Az öregek azonnal ráismertek: „A gróf és a két fia“ mondták alig hallhatóan. Kiváncsi voltam rájuk, mert még nem láttam grófot s azzal fel is rebbentem. De csalódottan kiáltottam fel: „hiszen ezek is olyanok, mint minden más ember, kár, kár . . . Hanem akkor vettem észre, hogy még sem egészen olyanok. Valami hosszú van még rajtuk. A

Fut a vadász, le is fekszik,
Esve nagyot nyekken,
Jő a hentes is szuszogva,
Hogy legyenek ketten.
A vadászon átesik...
Nézik egymást bamba képpel:
Mint esik?...
— Mek-mek-mek, mekkentyü!

Észbakapnak: végül is csak
Nem várják az estét,
Mindketten felkászolódnak
Üldözni a kecskét.

Ki e verset olvasod,
Te is szaladj! ügyes vagy, ha
Megfogod...
— Mek-mek-mek, mekkentyü!

kisebbik fiú kezébe vette azt a valamit, azt hittem észrevette kiváncsiságomat s megakarja jobban mutatni, de egyszerre csak szörnyű nagyot durran kezében az a hosszú, én pedig sikoltva kaptam sajgó szárnyamhoz. Oh de borzasztó volt! Alig birtam hazavánszorogni, minden fán pihenőt kellett tartanom. Mama mikor meglátta, kétségbeesve csapta össze szárnyait: „Ugye mondtam, hogy ne menj oda, ugye mindig szófogadatlankodsz!" Csipikét azonnal elküldte a doktor bácsiért, ő pedig addig is bekötözte vérző szárnyamat.

Mama sokat sir, doktorbácsi vigasztalja s hallottam, amint bucsuzóúl most is odaszólt mamának: „Ne sirjon kedves nagyságos asszony, lehetett volna még rosszabbul is, de különben rossz fejsze nem vész el".

Azt hiszem a rossz fejszét reám értette. Oh bárcsak ugy lenne, csak most az egyszer gyógyulnék meg, többé soha nem engedetlenkednék.

*

Varjú Misi meggyógyult, fogadalmát pedig megtartotta, nincs nálánál szófogadóbb gyerek az egész Varjú nemzetségben.

A nagy kivánság.

Irta: **Landtné Ady Mariska**

Jancsika és Juliska szerető testvérek, engedelmes gyermekek: apának, anyának szót fogadnak. Iskolába senki sem figyel jobban náluk s ha tudnátok, hány koldus áldása száll rájuk! Most a kertben ülnek ép' s tanakodnak szörnyen, mert biz' ez a feladat nem oldódik könnyen. Édes atyjuk ma jött meg idegen országból: messzimesszi városból, operenciákról. S hogy Jancsikát bátornak és nagynak találta, Juliskát meg szelidnek, hűnek és igaznak s mert munkája bérétől erszénye még dagadt, a jó atya — könnyek közt — ily szavakat hallat: „Csakhogy ismét közétek hozott a jó Isten! Kivánjatok valamit, veszem bármi pénzen. Pillantsatok addig is iszákom mélyére: ott is akad egy és más, narancs, fügeféle." Kezet csókolt atyjának a két kedves gyermek s tanakodva sebtiben a nagy kertbe mennek. Szöszke fejecskéjüket itt törik keményen, hogy az a nagy kivánság ugyan mi is légyen?

Palánkrésen átbámul hozzájuk egy kisleány, árva szegény, ruhája szakadozott, édesatyja régesrég a bányában veszett s jó anyjának hű szive a bútól megrepedt. Most már csak ugy tengődik a falu kegyelméből, ma az egyik portán hál, holnap másra térül. Jancsika és Juliska már régóta szánják s im' kivirul szivükben a nagy-nagy kivánság.

Nem kell nekik már játék: se bábu, se puska! Nem kell csipkés kötényke, zsinóros ujjaska! Szülőiket megkérik, hogy a szegény árvát, örökbe elfogadják — karjaikba zárják.

S mit gondoltok, hogy mi lett a történet vége? Az árvát a hű testvérek elhozták estére. Hejh! ha minden gyermeknek ilyen szive lenne, de sok szenvedő árva meleg otthont lelne.

Bemutatkozó.

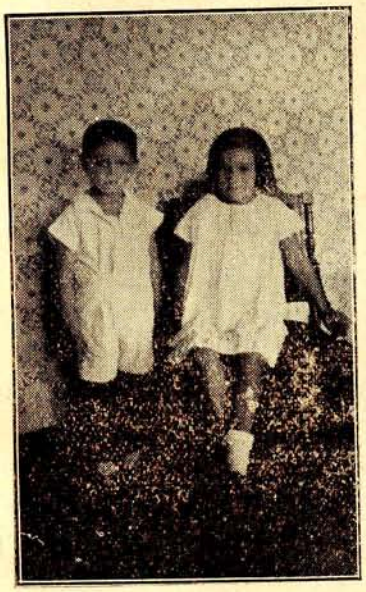

Geczö Gitta és Bandika, Nagyborosnyó

Elekes Éva Mária, Csikszereda

Csendes Ivánka és Jánoska Szatmár

A mi nevünk Geczö Gitta és Bandika. Én III. elemista vagyok, Bandika 7 éves. Eddig én olvastam öcsikének az Uj Cimborát, de ösztől kezdve már ö is iskolába fog járni s egyedül fogja majd olvasni. Mindig izgatottan várjuk az Uj Cimborát, számláljuk a napokat, mikor hozza a pósta. Most a vakációban gyakran megyünk kirándulásra.

Mivel úgy látom, hogy a kis cimborák rendre-rendre bemutatkoznak, én is elküldöm hát bemutatkozó levelemet. Hadd ismerjenek meg a többi kis cimborák engemet is.

Nevem: Elekes Éva Mária, IV. el. o. tanuló vagyok, Csikszeredában lakunk s itt járok iskolába is. Hüséges olvasója vagyok az Uj Cimborának és örömmel olvasom annak minden sorát.

Mi a szatmári uj cimborák közé tartozunk és Marcella nénit nagyon szeretjük, alig várjuk, hogy télen, meg nyáron hazajöjjön Szatmárra. Olyankor mindig van találkozó, vagy kirándulás a kis cimborák részére. A mi nevünk Csendes Ivánka és Jánoska. Az Uj Cimborát mindig nehezen várjuk.

Ö mindent hall.

„Édesanyám, a templomban
Jaj be szépen énekelnek!"
„Kis fiacskám dicsöségét
Hirdetik a jó Istennek."

„Tudom én azt, édesanyám!
Mi mindnyájan halljuk itten,
De messze van a mennyország,
Meghallja-e a jó Isten?

„Kis fiacskám, ö mindent hall:
A betegek halk nyögését,
Falevelek suttogását,
Kis méhecske zümmögését."

Pósa Lajos.

Humor.

— Szereti Ön a téli sportot?
— Oh igen! Azok nagyon egészségesek.
— És Ön milyen sportot üz?
— A bélyeggyüjtést.

Mirandella hercegnő és az aranymadár.

Mirandella kis hercegnő
Mi az, mibe a feje fő?
Szép ruhát vesz fel magára,
Meg is indul nemsokára.

Ugyanhová? Nem is messze —
Nincs ki miért ne eressze.
Királyhoz megy, ki már látja,
S mosolyog a szemepárja.

— No, mi kéne, hogyha volna?
Baranya-e vagy Tolna? —
— Nem Baranya és nem Tolna,
De egy madár, ha dalolna. —

Aranytollú kis madárka,
Ez volna a szívem vágya.

— Ejnye, ejnye, édes lányom!
Gyöngyrubintom, szép gyémántom!
Aranytollú aranymadár?
Ki az, aki ilyet talál?

Mást, ha kérnéd, rögtön kapnád,
Mindent áldoz érted apád.

— De énnekem épp csak ez kell!
Aranymadár — mely énekel.

— Nó mi kéne, hogyha volna?

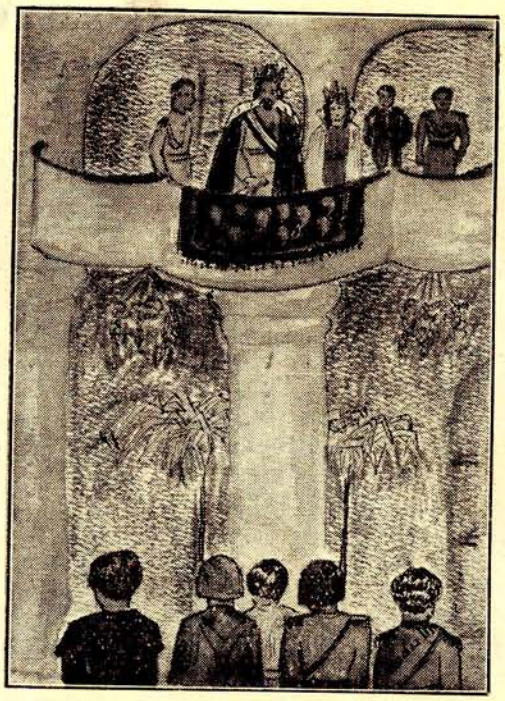

Herceg, báró s más legények, a próbára ők mind készek.

Bús szívemet vigasztalja
S más is vidul, hogyha hallja. —

— No, nem bánom — megpróbálom.
Egy dalia — kettő-három —
Amék hozza nem lesz árva,
Lányom, te leszel a párja.

— Állod? — Állom, királybátyám!
S meg is tartom, mit fogad szám.
S a dalia, amék hozza,
Szívemet is elorozza.

Megindul a nemes versengés Mirandella hercegnőért.

Az országban szerteszéjjel,
Ezt beszélik nappal-éjjel:
Aranymadárt kinek ijja,
Eltalálja, mi lesz dija.

Herceg, báró s más legények,
Dúsgazdagok és szegények,
A próbára útra kelnek,
Hátha a madárra lelnek.

Hallja ezt egy székely vitéz,
A próbára azonnal kész:
— Anyám, ahogy nevem Áron,
Hercegnő lesz az én párom!

(Folyt. köv.)

Central University Library Cluj

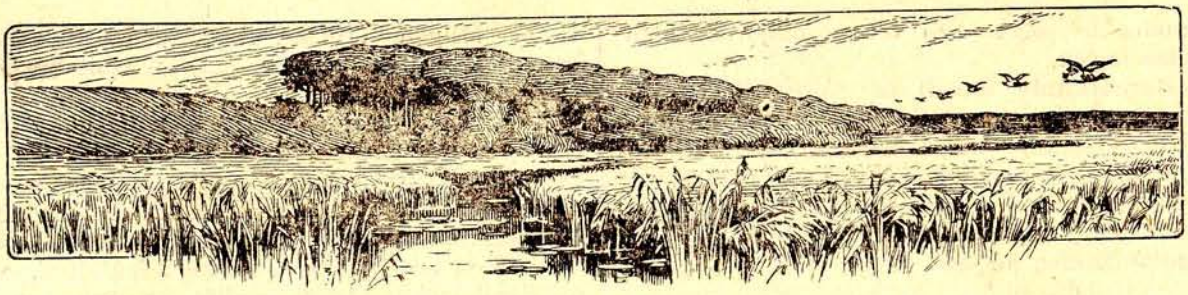

Lepkesors.

Valahol, egy kicsiny gubóból
Kiröppent egy kis tarka lepke
S boldog-bohó csodálkozással
A nyíló kertet belebegte.
Szellő lengőn ölelte szárnyát
És lombot-bontó fák övezték,
Arany napsugár simogatta
S hivogatták virág-fejecskék.

Ő bódult szárnnyal táncolt szerte,
Azt hitte! ezek neki élnek,
Övé a szirmok mézes kelyhe
S a méhek neki döngicsélnek.
Pedig már szállt a lepke-háló,
Mellyel őt Gyurka foglyul ejti,
Gombostű szúrja majd halálra
S víg táncát többé már nem lejti...

— Légy jó, kis Gyurkám, hagyd még élni
Szegény bohó kis tarka lepkét;
Hadd járja még a kertet, rétet,
Hisz oly rövid egy lepke-élet!
Ne bántsd, ki neked nem vétett.

Krüzselyi Erzsébet.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A harcsakirály.

Irta: **F. László Marcella.**

A harcsa király haragosan tátogatta száját nagyvizek mélyén, folyondárok és moszatokból épült palotájában.

— Hogy nekem nem találtok feleséget? nézett haragosan a főembereire — ez mióta a világ-világ, meg nem esett egy királlyal — sem kalap, sem cipő, sem burkus, sem talján, sem harcsakirállyal. Nem vagyok én erős, hatalmas? — nézzetek rám — a halak nemzetségében, a cápán kivül tőlem félnek legjobban a kis halak.

A főemberek egymásra néztek s kinosan feszengtek helyeiken.

— Hisz, éppen ez az Felség, — mondta az egyik előregedett, fogatlan harcsa főember. — Felséged kegyetlen — felfalja és bekapja irgalom nélkül a saját fajtánkbeli kis halakat is. Ezért félnek Felségedtől. Az összes hal kisasszonyok kosarat adtak. Pedig voltunk vagy tiz helyen háztüznézőben.

— No egyet sem tovább! — igy a harcsakirály, holnap én megyek magam feleséget keresni. Ti addig itt maradtok és intézitek az ország dolgát.

Lefekvés előtt a harcsakirály megnézte magát viztükrében — meg volt magával elégedve, de hogy még szemrevalóbb legyen, másnap, még a bajuszát is kikötötte.

Már aludt mindenki, mélyen nyitott halszemekkel, mikor a palota folyondár falai szétváltak és Vizicsillag libbent be. Hosszu, zöldmoszat uszálya nyomán itt-ott hullámokat vetett a viz. Odauszott a király ágya mellé. Fején korona csillogott, melyen karbunkulus helyett apró világító bogárkák sugározták szerte a fényt. A király a fényre felriadt:

— Jaj, ki az? Ki jár itt?

— Én vagyok, Vizicsillag. Csendbe légy jó király.

— Te a vizek sellője, büvőlője? — nézett rá csodálkozóan a király.

— Igen, én vagyok. Az én csodálatos kagylóm minden hangot, minden kivánságot meghall és megőriz. Tegnap, hogy a fülemhez tettem, hallottam a főembereid s utána a te haragos haragodat. A főembereid nem találtak

számodra feleséget. Jőjj velem, majd én segítségedre leszek.

Harcsakirály felkelt és Vizicsillagot követve, megindultak a viz mélyén. Itt-ott apró fények villóztak, majd sziporkázva eltüntek. Aztán mind mélyebbre sülyedtek. Most már sötét volt az uton, csak a Vizicsillag koronája foglalatában ragyogtak a fénybogarak. Ezek világitották meg az utat.

— Megérkeztünk, mondta nem sokára a Vizicsillag. De vigyázz Harcsakirály, itt vizipókok, rákok is élnek, nehogy valamelyik rák az ollójával levágja az uszonyodat, vagy a bajuszod hegyét, mert akkor igazán nem kapsz feleséget.

S csakugyan már jött is feléje egy korall bokor alól ollójával felszerelten egy hatalmas rák. Harcsakirály azonban ügyesen eluszott mellette. Ugy, hogy a gonoszkodó rák már csak a vizet vághatta kinyitott ollójával. Nem csoda, ha a király vigyázott, féltette uszonyát, de meg a bajuszát is.

Itt a korallerdőben volt Vizicsillag palotája. Látszólag a mozdulatlan némaságban élt itt minden. De, ahogy egy tekintélyesebb uszó test, cápa, vagy óriáspolip eluszott a korallerdő mellett, az ágak között az erdő mélyén apró kis lények ezrei menekültek védettebb helyek felé.

Beusztak a palotába.

— Érezd jól magad a vendégjog védelme alatt, Harcsakirály! — köszöntötte őt Vizicsillag. Várj reám, azonnal jövők, csak megnézem, mit mutat a varázstükröm és mit mond a titkos kagylóm? Ezzel el is tünt. Ruhája hosszan uszott utána.

Harcsakirály meg akarta kérdezni, hogy mi az a varázstükör? Mi a tulajdonsága? de már nem volt kitől.

Hogy meddig várt Harcsakirály, nem tudta volna pontosan megmondani. Talán órákig, de lehet, hogy napokig vagy éppen hetekig. A nagy vizek mélyén nincs óra, sem naptár. Egybe folyik az idő.

— Hál' Istennek, hogy visszajöttél! — sóhajtott megkönnyebbülten, amikor Vizicsillag alakját ismét feltünni látta. Az egyik kezében a titkos kagylót, másikban a varázstükröt hozta.

— Vedd kezedbe király e tárgyakat, nézz bele a varázstükörbe — s hallgasd meg a titkos kagyló hangját.

— Jó, jó, a kagylót már értem, de mi a tulajdonsága a varázstükörnek? Magyarázd meg kérlek.

Vizicsillag beszélni kezdett.

— Csupa küzdelem, harc az élet itt a nagy vizek mélyén. Sok baj, igazságtalanság történik az erősek, hatalmasak részéről a gyengébbekkel szemben. Egy kicsi helyért, ahol valamelyik vizilény pihenőre meghuzza magát, sokszor élet-halálharc folyik.

— Milyen érdekes világ, nem is tudtam, hogy körülöttem ilyen az élet, — szólt közbe a Harcsakirály.

— Nem, mert mindig csak magadra gondoltál. A más életével nem törődtél. Erősebb, kegyetlenebb vagy, mint a többi vizi lények. Azt hitted csak a te létezésed fontos. Nézz bele a varázstükörbe! — szólt Vizicsillag parancsolólag — mennyi lény nyüzsög, mozog körülötted, ezek mindenikének, a legkisebbtől a legnagyobbig épp ugy számon van tartva az élete, mint a tiéd.

Harcsakirály még kerekebbre nyitotta kerek halszemét, hogy mindent jól lásson. Egy csodálatosan nyüzsgő, mozgó világot látott a nagyvizek mélyén. A kép minden percben változott. Látta a hatalmas korallerdőket, a viz mélyét messze, messze partokig. A korallerdők ágai között vizi pókok, siklók, apró halacskák huzódtak meg remegve, félve az életükért. A pók hálójába csalta a kis férgeket, bogarakat. De jött egy csikóhal s az bekapta a pókot. Vigan uszott a csikóhal, amig egy rája utjába nem került. Az, elektromos készülékével ugy kopoltyun ütötte a csikóhalat, hogy rögtön kiadta a lelkét. Nem sokáig fickándozott a villamos rája sem, mert azt meg egy cápa tüntette el feneketlen gyomrába. De egyszerre meglátta az egyik főemberét, amint egy polip tekeredett rá. A Harcsakirály izgatott lett. Csápolt, hadonászott:

— Ne hagyd magad öregem! Üsd, vágd! De már látszott, hogy a harcsa nem birja erővel. A polip rátekeredett karjaival, már ki is nyitotta zsákszerű gyomrán szájnyilását.

A Harcsakirály megrendülve tette le a varázstükröt. A kagylót már nem is vette kezébe.

— Óh, hát ilyen csunya az élet! Ilyen voltam én is a gyengébbekkel szemben?

— Igen, Harcsakirály! Éppen ilyen! Az erős, a hatalmas elnyomja a gyengébbet. Ilyen vagy te is, csak magában senki sem látja meg a hibát.

Sok mindent láttál remélem, tanultál is belőlük. Most pedig itt van egy gyöngysor. Ennek az első szeme a tiéd lesz. Valahányszor erőt vesz rajtad régi, kegyetlen természeted, mindig megfeketedik a gyöngyszem. Ez figyelmeztetés lesz számodra, hogy látnak, figyelnek s a tetteidet számontartják.

A gyöngysort annak adod, akit legméltóbbnak találsz s akit feleségül választasz. A gyöngysor bátorságot ad veled szemben annak, aki azt viseli. Nem fog félni tőled, de szeretni fog s ezzel a szeretettel próbálja majd a te kegyetlen természetedet megváltoztatni. Isten veled király! Most menj békével utadra és járj szerencsével!

Vizicsillag már tova is uszott, mert hiszen ezer és millió élet nyüzsög a nagyvizek mélyén,

amelyre a vizek jó szellemének a legkisebbtől a legnagyobbig, féltő gonddal vigyázni kell.

Pontykirálynál háztűznézőben.

Harcsakirály magára maradt. A kapott gyöngysort jól elrejtette s aztán széles uszó mozdulattal nekilendült.

Bizony sokfelé megfordult leánynézőben. De mindenütt féltek tőle. Egy halkisasszony sem vállalkozott rá, hogy feleségül menjen hozzá. S az igazat megvallva, Harcsakirálynak sem tetszett egyik sem. Még csak a Pontykirály országában nem járt.

— No, még ide elnézek utoljára, — gondolta. Aztán, ha itt sem lesz szerencsém, akkor meg se házasodok.

A Pontykirály zöldmoszat palotája körül nagy csend honolt. Egy kardhal állt a bejáratnál, szigoruan, kardját kézben tartva, hogy levágja annak a fejét, aki gonosz szándékkal közeledik a király palotája felé.

Egy hajlékonytestü, pápaszemes angolna uszott most ki a belső teremből, mellette egy kecses, ezüstpikkelyes öltözetű halacska. Ezüstcsillám volt, Pontykirály legkisebb leánya.

A kapunál az őrködő kardhal tiszteletteljesen nyitott nekik utat, miután kardjával katonai szokás szerint üdvözölte őket. Mindennap ilyenkor mentek sétauszásra.

A pápaszemes angolna a királykisasszony nevelője volt, sok hasznos dologra tanitotta Ezüstcsillámot. Az angolna az ember lakta partokon is megfordult s már sokat hallott, látott a világból s amit ő tudott, arra a királykisasszonyt is megtanitotta.

— Kis felséged azt gondolná ugyebár — kezdte a társalgást az angolna — hogy, mert az emberek kőpalotákat épitenek, meg hajókat és repülőgépeket, szőni-fonni, irni-olvasni tudnak, tökéletes emberek? Egy fogoly aranyhal mesélte nekem, aki véletlen folytán visszakerült a nagyvizek mélyére, hogy az emberek épp ugy küzdenek az életért, mint a mi vizi lényeink. Épp ugy tülekednek marakodnak, mint a mi világunkban. Épp ugy elnyomja az erős a gyengét, mint a mi világunkban. De térjünk is vissza, mert a palota tornyából kék fény villózik szerte, ami azt jelenti, vendég van a háznál.

A vendég a Harcsakirály volt. Mire visszatértek, már jóizü beszélgetésben találták Pontykirállyal. Meg is mondta a szándékát.

Pontykirálynak nem volt különösebb kifogása a kérő ellen.

— A leányomtól függ. Ha hajlandósága van irántad, én szivesen hozzád adom.

Nemsokára visszatért Ezüstcsillám a tudós angolnával s megtörtént az ismerkedés. Kecses mozdulattal uszott be Ezüstcsillám a terembe. Harcsakirály ugyancsak rajta felejtette a szemét. Tetszett neki a kedves Ezüstcsillám. Elővette a gyöngysort. Meghajolt Ezüstcsillám előtt.

— Kecses és szép Ezüstcsillám! Fogadd hódolatom jeléül e gyöngysort és viseld mindig az én emlékemre.

Ezüstcsillám félénken és zavartan nyult a gyöngysor után s mivel nem akarta a vendéget megsérteni, a nyakára csatolta.

S milyen csodálatos! Egyszeribe ugy érezte, hogy ő a gyönge, kis teremtés nem fél az erős, kegyetlenszivü királytól. Nem, nem félt már tőle...

És, amikor Harcsakirály megkérte a kezét, bátran mondta ki az „igent". A gyöngysor erőt és bátorságot adott neki.

Röviddel aztán fényes esküvőt tartottak a nagy vizek mélyén. Ott volt mindenki, aki csak tartotta valamire magát.

Óh milyen megható volt az esküvő! Az erős, hatalmas Harcsakirály mellett a törékeny, gyöngéd Ezüstcsillám. Vizicsillag, aki a nyoszolyó szerepét töltötte be, megtörölte szemét a meghatottságtól.

— Igy van ez jól! Az erős a gyengét védje, gyenge pedig szive szeretetével nemesitse és nyesegesse az erős lelkének vadhajtásait.

És nem mondhatja senki, mert a Harcsakirály folyondár és zöld moszattal bevont palotájában boldogan élt szép kicsi feleségével, Ezüstcsillámmal, aki ugyan kicsi, törékeny teremtés maradt, de a szeretet erős volt a szivében és az ország kormányzásában is sok kegyetlen cselekedettől visszatartotta a királyt.

Talán még ma is élnek, ha meg nem haltak.

Cimbora néni, kicsi Pipőkéje.

Még nem tud beszélni a mi kicsikénk,
De már mintha mindent, mindent értene.
Ha testvérkéi szólnak hozzá,
Boldogan ragyog drága két szeme.

Ismeri már a csészét, kanalat,
S a cuclit, melyet üvegre teszünk.
Ismer már minden, minden poharat,
S nevetve nézi, ha vizért megyünk.

Hogy emeli a kicsike fejét,
Unja a fekvést, látszik már nagyon,
Nó, nem baj, kicsi lány, csak türelem,
Egy pár hónap még, járunk Angyalom!

Oda adjuk a mackót is Neki,
Mely már nyolcéves, jó, öreg legény.
Nézi, nézi, milyen furcsa állat,
S ni, ni, parányi rács van a szemén.

Pipőke még nem tudja bizony,
Hogy a Mackó szeme ki akart esni,
S Anyuka egyszer, egy szép napon,
Tűvel, cérnával, monoklit varrt neki.

Még sok mindent nem tud kicsi Pipőke...
Hiszen még csak öt hónapos csupán,
De majd, ha megnő, mindent kitalál,
S nagy betyár lesz a többiek után...

Schullerné Sillay Erzsébet.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Brazilia érdekes természetvilága.

Irta: Dezső bácsi.

Vérengző rovarok, halált okozó mérges pók, élősködő férgek. Földevő betegek. Mérges kigyók. Az óriáskigyó. Hogyan támad? Még a kifejlődött marhát is lenyeli. Az óriásteknős. Természethangyák felépitett lakásai. Vándorhangyák katonai szervezete, önfeláldozó tüzoltósága.

Brazilia élősködő férgei közül nagyon veszedelmes az a szemmel alig látható rovar, mely észrecvétlenül a bőr és a köröm alá furja magát, s ha jól befészkelődött, akkor fájdalmas és gennyes sebet okoz, mely könnyen vérmérgezésbe mehet át. Braziliában olyan légy is van, mely *nem csip, hanem harap,* s olyan *vérszivó* rovar él, mely akkora, mint egy *szarvasbogár.*

A halált okozó mérges pókok közül megemlíthetjük a *repülőpókot,* mely az őserdők réme. Akkora, mint egy kisebb mogyoró. Nagy ívben az ember arcára ugrik, s mindjárt belerágja magát a húsba. Akit megmar, feltétlenül meghal. Ilyen halálos csipése van annak a *tenyérnyi* nagyságú póknak is, mely a madarakat, de a szabadban alvó embereket is megtámadja.

Félelmes apró féreg a *mal deterra,* mely az ember bélrendszerében nagyon elszaporodik. Az a nyomorult ember, akinek ilyen férgei vannak, *beteges izérzést* kap, s különösen esős időben olyan éhséget érez a föld iránt, hogy a földevésnek nem tud ellenállani. Dr. Wild Lajos orvos, hazánkfia, aki több, mint tizenöt éve Braziliában tartozkodik, érdekesen irja le, hogy látott egy kilenctagu családot, mely egy vakondturást ült körül, és kanállal ették a porhanyós röldet. Máshol pedig egy vályogkunyhónak beteg lakói huzamosabb időn át egy félmé-

teres üreget vágtak ki a földből, amit apránként megettek. Mérhetetlen fájdalmaikat, ugy látszik, a földevés enyhiti. *A mal deterra* olyan földdel dolgozó munkás emberek gyomrába szokott bekerülni, akik a tisztasággal nem sokat törődnek, akik munka után nem mossák meg szappannal a kezüket, de talán még vizzel sem öblögetik le. Igy aztán könnyen megfertőződnek.

Braziliában nagyon sok a mérgeskigyó. Ezeknek a hüllőknek főtanyája szintén az őserdő, de máshol, kevésbbé lakott területeken is előfordulnak. Ezek a ½—1½ méternél nem hosszabb, szabályos mértani rajzokkal diszitett, tarka, élénkszinü kigyók életveszélyesek, mert felső állkapcsukban levő méregfoguk csatornáján keresztül a mart sebbe halálos mérget cseppentenek be. A braziliai szivárványszinü kigyóról olvastam, hogy halálos harapása a légycsipés fájdalmához hasonló, a tanulatlan ember talán oda sem hederit, fel sem veszi az esetet, pedig a halál fia. A szivárványszinü kigyó ösztönszerüleg érzi, hogy a megtámadt ember az ő prédája lesz, kitartóan nyomon követi, mig az áldozat holtan összeesik. Akkor ráveti magát és zsákmányának véréből táplálkozik.

Most már a *kigyóharapások ellen is vannak biztosan gyógyitó ellenszerek.* Ezek a *szérumok,* melyek kigyóméregből készülnek a braziliai gyógyszertárakban kaphatók. Akit a mérgeskigyó megmar, annak a hátába a vállak közé kell fecskendezni a szérumból, mintegy 20 köbcentimétert. Minél hamarább megtörténik a beoltás, annál biztosabb a gyógyulás. Ezt a beoltást akárki elvégezheti megsebesitett társán. Mérgeskigyóktól veszélyeztetett helyeken nem volna szabad meztelen lábbal vagy lábszárral járni. Egyik legfőbb védőeszköz a vastag száru csizma és a buggyosnadrág. A kigyó ugyanis az embert leginkább a lábán szokta megmarni. A kigyóharapás által okozott halál a megsebesitéstől számitva, többnyire 5—6 órán belől áll be. De olyan kigyó is van, melynek mérge fél óránál is hamarább végez az áldozattal.

Braziliának leghatalmasabb csuszó-mászó állata az óriás kigyó. Ennek a 14—18 méter hosszu kigyónak nincsen méregfoga, de hatalmas sulya és borzalmas ereje még a szarvasmarhát is holtra roppantja. Az óriáskigyók leginkább az utakra kinyuló fákról leskelődnek a prédára. Sokszor hetekig várnak egy-egy kiadós falatra, emberre, állatra, hogy támadjanak. Ha az áldozat a közelben elhalad, az óriáskigyó a fáról váratlan gyorsasággal ráugrik, s rátekerődzik. A szarvasmarhának először a csontjait töri darabokra, összeropogtatott hátsó combjait a marha hasa alá szoritja, aztán bőséges gyomornedvével sikamlossá teszi az állat testét, hogy az jól csusszon. Szájának állkapcsa félméterre is kitágul, mint a gummi. A marhát a farkánál fogva kezdi befelé nyelni, s ez az evési művelet 4—5 órán keresztül tart. Mig szervezete egy kifejlett marhát megemészt, *negyedévre* van szüksége.

Láttak olyan óriáskigyót, mely a marhát már lenyelte, csak éppen a két szarv állott ki a szájából. Mikor az óriáskigyó jól megtömte magát, mintegy két arasznyi széles bordázata háta tetejére kerül, az oldala és a hasa mintegy hordó kikerekedik, bőre pedig ugy kifeszül, hogy pikkelyei tetőcserép módjára egyes helyeken felnyilnak. Az óriáskigyó ilyen állapotban mozdulatlan és tehetetlen lesz. Hasonlit egy vaskos fatörzshöz. Most már veszélytelenül agyon lehet ütni. A hasát szokták felmetszeni, s bőrét, mely nagyon értékes, lenyuzzák. Egy alkalommal az óriási kigyóban egy revolverrel és hosszú késsel felfegyverkezett embert találtak, természetesen már holtan. Ha ennek a szerencsétlen embernek ideje lett volna védekezésre, vagy támadásra, biztosan megtette volna. Ez az eset is azt igazolja, hogy a kigyó villámgyorsan csap le s semmit sem sejtő áldozatra.

Láttatok-e már teknősbékát — kedves cimborák? Képben bizonyára láttatok. Nem nagyobb, mint egy pörgekalap. Hátán kerek teknőalaku pajzsa van, melyből a feje, négy lába s kis farkincája kilóg. De veszély esetén ezeket a testrészeit be is tudja húzni páncélja alá. Braziliában olyan óriási nagyságu teknősök vannak, hogy hátukon egymás mellett két ember is kényelmesen elférne. Egy 60—70 kilós embert könnyen elvisz az óriás teknős.

A mi erdélyi hangyánk fészke is egészen eltörpül a braziliai termeszhangyák hatalmas lakósaitól, amelyek már nem bolyok, hanem valóságos épületek. A termeszhangyáknak cukorsüveghez hasonló közös lakásuk három-négy méter magas épitmény, melynek oly kemény falazata van, hogy csákány segitségével is csak nehezen zuzható szét. A termeszhangya lakásának falazata összerágott s hangyanedvvel összeragasztott különféle növényi anyagokból (fából stb.) áll. A termeszhangya nagysága 3—5 ctm hosszú. A nőstény petés potrohojával együtt 15 centiméter hosszura is kifejlődik.

Braziliának körülbelől 300 hangyafajtája van. Ezek közül legérdekesebb az őserdő vándorló hangyái, melyek szintén 3—5 ctm hosszuak. Ezek a hangyák milliós oszlopsorokban, határozott katonai rendben masiroznak. Vannak tisztjeik és vezéreik. Az utiránytól, amelyet maguknak kiszabnak, egy arasznyira sem térnek ki. Ami utjukban áll, azt összerágják, elpusztitják. Ha alvó ember vagy állat kerül eléjük, a hangyák sok millios tömege minden lágy részt lerág róluk, ugy, hogy nemsokára csupán

a husrészektől letisztitott fehér csontok maradnak a szomoru helyszinen. Még az elhagyott táborok parazsát sem kerülik ki. Egyenesen neki mennek a tüzes szénhalomnak és százezernyi hangya önfeláldozó elégésével, hangyasavuk kifecskendezésével oltják ki a tüzet. Sok százezren pusztulnak el az égő parazsak közt, csakhogy az utánuk jövő milliók sértetlenül átjuthassanak az akadályon.

Rajziskola.

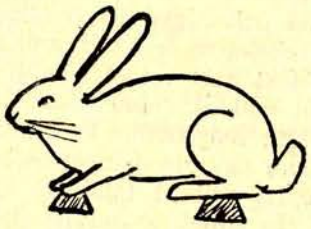

Ezt a kis nyulat is rajzoljátok le a rajzfüzetetekbe.

A kis kertész.

Öntözgetni, gyomlálgatni,
Palántázni, kapálgatni,
Nyesni és karózni szintén,
Senki sem tud, jobban, mint én.

Ismerem a murkot, hagymát,
Petrezselymet és káposztát,
Tudom, hogy melyik a retek,
Minden veteményt ismerek.

Ők is ismernek már engem,
Szeret engem az én kertem.
hogyha egy hétig nem látna,
Búbánattal mind színt váltna.

Balázs Ferenc.

Mit játsszunk, gyerekek?

Kirándulásra nem azért mennek a gyermekek, hogy mint Pofók Berci egész nap csak egyenek. A kirándulásra azért megyünk, hogy játszunk, énekeljünk, futkározzunk a jó levegőn. Milyen játékok alkalmasak kirándulás idején? Futós játékok. Ha a sok futásban elfáradtak a gyermekek, akkor pihentető játékok. Itt alant közlünk ilyen ismert játékokat. Amelyekről gondoljuk, hogy nem ismerősek azt le is irjuk.

Futósjátékok.

1. Kinn a bárány, benn a farkas.
2. Hátulsó pár előre fuss!
3. Bujj, buj, zöldág!
4. Amerikai tolvajlépés.

*

Pihentető játékok kirándulások alkalmával.

(Ezeket akkor játszuk, mikor a futósjátékokban kifáradnak a gyermekek.)

1. Hol csörög az aranygyürü.
2. Kertészesdi.
3. Bumm!
4. Amerikából jöttünk.
5. Hogy tetszik?
6. Ki-ki maga mesterségét folytassa.

*

Bumm!

A gyermekek körbe ülnek s a játékvezető számoltat sorban mindenikkel. Akire olyan szám jut, amelyikben 7-es van, az azt mondja szám helyett, hogy: bumm! (Péld. 5—6 bumm! 13, bumm! 16, bumm, 19, 20, bumm, stb.) Aki elhibázza, zálogot ad.

*

Amerikából jöttünk!

Ketten kimennek a játszók közül és megbeszélnek egy foglalkozást. Pl. kertészkedés. Bejönnek, a játszók előtt meghajolnak s egyszerre mondják: Amerikából jöttünk, mesterségünk cimere: k . . . . . (azaz: kertészkedés). S akkor mozdulatokkal mutatják az ásást, kapálást, öntözést, gyomlálást stb. Ha nem találják ki, beszélhetnek egymás közt hangosan a foglalkozásról; pl. Jól öntözd meg, nehogy elhervadjon! Nem kell olyan mélyen ásni! Ha valaki kitalálja, akkor az választ ki magának párt, akivel kimennek. Foglalkozások :cipész, kovács, asztalos, hegedümüvész stb. A kéttagu szavaknál mindkét szó kezdőbetüjét mondani kell.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Falusi kép.

Székelyudvarhelyi kis cimboráink linoleum-metszeteiből.

Uj Cimbora hirei.

A szatmári kis cimborák már előre is örülnek a Szerkesztő néni hazamenetelének. Olyankor mindig van találkozó és kirándulás. Ha a jó Isten a Szerkesztő néni életét épségben és egészségben tartja az idén, aug. 22-én rendezik meg a szatmári kis cimborák nyári kirándulását valamelyik lankára. A szerkesztőség már érdeklődött kis cimboráink szüleinél, hogy melyik lankát találják legalkalmasabbnak s amennyiben a válasz beérkezik, a következő számban már a kirándulás helyéről is irunk.

Kis cimboráink meghivhatják szüleiket, testvéreiket, barátaikat és barátnőiket.

A kirándulás sorrendje a következő lesz: Gyülekezés 1/2 8-kor a Láncos templom elől — a ref. leány iskola udvaráról. Indulás 8 órakor. Érkezés, helyfoglalás, 10 órakor tejfeles tizórai. 1/2 1-ig játékok, 1/2 1-től készülődés az ebédhez, 1—2-ig ebéd, 2—3-ig pihenés, 3—5-ig játékok, 5—6-ig uzsonna, 7-kor indulás vissza.

A kirándulás utasitásához minden kirándulónak alkalmazkodni kell a játékokban is mindenki részt vesz, még a felnőttek közül is.

A tejfeles kenyérre már előre mindenki befizet 2 lejt Ferenczy Bélának, helyi megbizottunknak. Élelemről ki-ki maga gondoskodik. Ajánlatos, hogy pokrócot mindenki hozzon.

A kirándulás egyszersmind a szatmári kis cimborák ismerkedője is lesz, amelyre eljönnek az amaczi és a közel környéki kis cimborák is.

Minden szatmári kis cimbora toborozza be addig a barátját és barátnőjét az Uj Cimbora olvasótáborába, hogy esetleg a szerkesztő néni ajándékaiban ők is részesedhessenek.

Az ujságból minden kis olvasó tanuljon meg addigra egy-két versét, mert szavalási verseny is lesz. A nyertesek ajándékokat kapnak.

A kertészkedők is arra kerülnek. Nekik a kertészkedési beszámolót kell addigra elkésziteni.

Reméljük, hogy mint eddig minden évben, ugy az idén is jól fog sikerülni a szatmári kis cimborák nyári kirándulása.

Daloljatok kis cimborák!

VIZSGA UTÁNI ÉNEK.

Az „Új Cimborá"-nak irta: *Móráné Ősz Rózsa.*

Vége van az iskolának kispajtások.
Mit tudtatok vizsgán, mind bemutattátok.
Mi már vigan hazamegyünk.
Ami kedves tanitónktól búcsut veszünk.

Ajkunkon is zeng most már a búcsuének.
Örvendünk, a vakáció kezdetének.
Gyere elé lepkefogó.
Itt van a nyár, itt a rég várt vakáció.

(Dallama: Megy a gőzös, megy a gőzös Kanizsára.)

Honvágy.

Irta: Benedek Elek.

I.

Hol a keleti ég nagy hegyekre hajlik,
Ott van az én falum, csendes völgy ölében.
Nagyvilág lármája oda el nem hallik,
Élnek a lakói csendesen, békében.

Járjak tengeren túl, hallom a harangját,
Világ végéről is szinte látva látom,
Amint elindítja lágy, ezüstös hangját,
Hivogat, csalogat: jer haza, barátom!

Óh de rég láttalak, fehér falú házak!
Óh de rég láttalak, kis falum határa!
Messze, messze tőled minden perc egy század,
Könnybe borul szemem neved hallatára.

A ház, hol születtem, összeomlott régen,
Édes jó szüleim sírban porladoznak,
Mégis te vagy legszebb a földkerekségen,
Gondjaim egyedül benned oszladoznak.

Földedből ne volna enyém talpalattnyi,
Szívem még akkor is hozzád vágyakoznék.
Jó szónál egyebet ha nem tudnál adni,
E szív te belőled el nem kivánkoznék

Az Uj Cimbora II-ik országos nagy rajzkiállitása Kolozsváron.

A következő iskolaév elejére már elkészitette az Uj Cimbora szerkesztősége a II-ik országos nagy rajzkiállitásának a tervét. Kolozsváron szándékszik bemutatni az első országos rajzkiállitás óta gyüjtött gyermekrajzokat.

Az I. országos rajzkiállitásra még élénken emlékeznek olvasóink. Mintegy 1500 drb. rajzzal és festménnyel vettek részt az uj cimborák az ország különböző vidékéről. Az anyagot azóta folyton gyüjti az Uj Cimbora, mivel az a szándéka, hogy az összegyüjtött rajzokat a későbbi évtizedek számára gyermektanulmányi szempontból megőrizze, a beküldött levelekkel együtt.

A II-ik országos gyermekrajzkiállitásra már eddig is sok érdekes munka érkezett be. De még ezután is lehet beküldeni. Éspedig I. elemi osztálytól kezdve, IV. gimnáziumot bezárólag.

A felsőbb osztályosok számára az Uj Cimborára vonatkozó plakátversenyt tűz majd ki a kiállitás rendező bizottsága.

A kiállitás pontos idejére, a nyertesek jutalmazására még visszatérünk. Jelen közlemény célja csupán az, hogy felkeltsük az érdeklődést a nagy rajzkiállitásra. A szünidőben minden kis olvasónk készithet rajzokat; a vidékiek tanitójuk, vagy tanárjuk által póstán, esetleg alkalmilag is beküldhetik a rajzaikat.

Rajzolni bármit lehet. Emlékezetből, vagy természet után. Azok a kis olvasók, akiknek módjuk és alkalmuk van, a népviselet megfigyelésére, készithetnek népviseletet bemutató rajzokat is.

Mindenesetre csalni, mással rajzoltatni nem szabad, mert, erre a birálóbizottság ugyis rájön. Az átmásolt rajzoknak sincs semmi értéke.

Eddig érkeztek rajzok: Szatmár, Nagysomkut, Érmihályfalva, Nagybánya, Kövend, Torda, Kolozsvár, Aranyosgyéres, Torockószentgyörgy, Tövis, Nagyenyed, Székelykeresztur, Székelyudvarhely, Csernátfalu, Hosszufalu, Türkös, Kézdivásárhely, Csikszereda városokból. De várjuk még brassói, bucureştii, nagyváradi, sepsiszentgyörgyi, marosvásárhelyi, aradi, temesvári kis cimboráink rajzait s képeit, de egyáltalán mindenünnen, ahol kis olvasóink vannak.

Énekel a madár...

Énekel a madár, a virágos ágon.
Hallgatom... hallgatom. Az egész [világon.
Nincsen szebb imádság. Nincs [ennél szebb nóta,
Nemtudja leírni semmiféle kóta.

Énekelj madárka hadd viduljon szívünk,
Búban, bajban volt már éppen elég részünk.
Dalodtól felenged szívünkről a bánat,
Énekelj, ne hagyd ott a virágos ágat.

Marcella néni

Humor.

Kató felel gazdaságtani órán.
— A tök magva igen hasznos, mert belőle repceolajat sajtolnak.

Diák: Diogenes az egyszerüségéről hires bölcső volt (bölcselő helyett).

Mici: Az emlősöknek öt végtagjuk van. Ugymint: négylábuk és a farkuk.

Sanyi: A legnagyobb európai madár a sáska... (sas helyett).

A kis diák írja a dolgozatában:
Eszt a mesét Ezopus irta a szarvasról. Benne van, hogy a kis szarvas gyönyörködve nészte agancsait a tó tükrében. Elenbe nemtetszet neki, hogy ojan vékony a lába. De akor jötek a vadászok és üldözték, a kis szarvas futót, most jó volt bezeg a vékony lába — de aztán sürüségbe került és ott meg fogták. Szitta is akor magát a kis szarvas. Mondogata haldokolva, hogy ugy jár a hiju ember.

Ebből aszt tanulhattyuk, hogy akinek vékony a lábszára, még nem kell kétségbeesni.

(Ti, hogy írnátok meg ezt a dolgozatot? Lássuk, irjátok meg még egyszer és küldjétek be. Aki legügyesebben megírja, az egy szép imakönyvjelzőt kap az Uj Cimborától.)

Helyreigazitás.

Az Uj Cimbora 16-ik számában megjelent eszperantó leckébe hiba csúszott be. A helyes szöveg a következő:

Mi iras en la teatro*n* = Én megyek a szinházba (és nem a szinházban).

Mi iras en la teatro = Én a szinházb*an* megyek. (Benn vagyok a szinházban és ott járok-kelek.)

Eszperantó nyelvtanfolyam

Vezeti: **Kormos Jenő.**

Most ismét szavakat közlünk, mégpedig egy igen érdekes forditási gyakorlat szavait. Tanuljátok meg jól a szavakat, hogy azután könnyen lefordithassátok a gyakorlatot.

Szavak. — Vortoj.

letero = *levél*
Tallino = *Tallinn*
matene = *reggel*
alveni = *megérkezni*
fervoje = *vasúton (vonatosan)*
dum = *alatt (időhatározó)*
tempo = *idő*
atendi = *várni*
stacio = *állomás*
monumento = *emlékmű*
muzeo = *múzeum*
turo = *torony*
tuta = *egész*
maro = *tenger*
bordo = *part*
inter = *között*
pleje = *leginkább*
statuo = *szobor*
estona = *eszt (melléknév)*
heroo = *hős*
rusa = *orosz (melléknév)*
revolucio = *forradalom*
morti = *meghalni*
defendo = *védelem*
patrolando = *haza*
vespere = *este*
nacio = *nemzet*
teatro = *színház*
ludi = *játszani*
Johano = *János*
brava = *vitéz, bátor*
finno-ugra = *finn-ugor (melléknév)*
lingvo = *nyelv (beszéd)*
Estonio = *Esztország*
familio = *család*
senti = *érezni*
vera = *igaz, valóságos*
popolo = *nép*
tiel tre = *olyan nagyon*
kore = *szívesen*
resti = *maradni*
longatempe = *hosszasan*
post = *mulva, után*
semajno = *hét (idő)*
rakonti = *elbeszélni elmesélni*
cetero = *többi (következő rész)*
saluti = *üdvözölni*
urbo = *város*
kulturo = *művelődés, kultura*
kongreso = *nagygyűlés, kongresszus*
zorgo = *gond*
festeno = *ünnepély*
hieraŭ = *tegnap*
vojaĝi = *utazni*
vaporŝipe = *gőzhajón (gőzhajósan)*
loĝi = *lakni*
antaŭprepari = *előre elkészíteni*
plaĉi = *tetszeni*
morgaŭ = *holnap*
bedaŭri = *sajnálni*
ĉefa = *fő (melléknév)*
poŝtmarko = *postabélyeg*
poŝtoficejo = *postahivatal (helyiség)*
aĉeti = *venni, vásárolni*
aranĝi = *rendezni*
adiaŭi = *búcsuzni, istenhozzádot mondani*

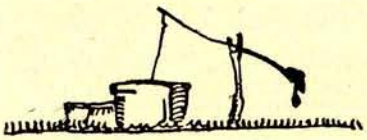

ACHIV Uj / Central University Library

Üdvözlet a kolozsvári kis Cimborák hójai kirándulásáról.

Junius 6-án ismét kirándultak a kolozsvári kis cimborák a Hója erdőbe. A kirándulás pompásan sikerült — nemcsak gyermekek, de a felnőttek is szivesen vettek részt a gyermekek játékában és örömében. A fenti fényképfelvételt Denis Gallóvay angol festőművész készítette, aki a kis cimboráknak nagy barátja.

Julius 11-én rendezi az utolsó nyári kirándulását az Uj Cimbora, ugyancsak a Hójában. Több kirándulás a nyáron nem lesz, majd csak ősszel.

A julius 11-i kirándulásra jó lesz előre jelentkezni a szerkesztőségben, hogy tudjuk, körülbelül hányan leszünk.

Játék is, rajz is.

Mici baba estélyi ruhája.

Bilkay Gizella néni ugy látszik gondolt arra, hogy Mici babát esetleg elviszitek a nyáran valami előkelő mulatságra, nagy esti ünnepélyre. Hogy ne kelljen neki szégyenkezni, tervezett is számára ruhát. Nem kerül sokba. Rajzoljátok át indigón keresztül. Papirból nagyszerüen kiszabhatjátok. Szines ceruzával olyan szinre festhetitek, amilyenre éppen akarjátok. Ajánlatos kislányok, minden egyes ruhamintát elkésziteni, mert a babaruhásdi játék csak hasznotokra válik. Most papirból szabunk, valamivel később majd nagy babának igazi anyagból.

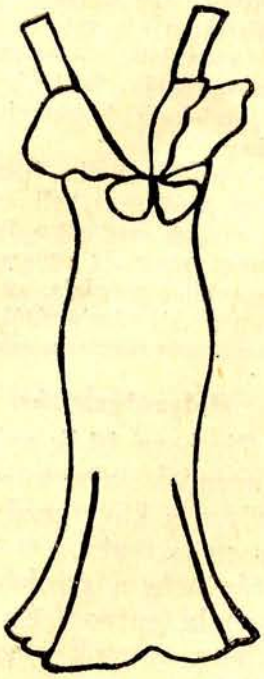

MARCELLA NÉNI POSTÁJA

Teleky Dezső. Leveleink ugylátszik, keresztezték egymást. Az évvégére szóló vers erről az évről már elkésett. Nem baj, eltesszük jövő juniusra. Addig is, mig ismét irhatok, üdvözletem küldöm. A kért számokat már többször is elküldtük.

Nemes Nagy Márta. Áttanulmányoztam a küldött dolgokat. „A kezdet és a Vég" mélyértelmű bölcsességeket foglal magába. „A kulcs meséje" már csak jövő juliusra marad, mivel a „Választ az üzenetre" fontosabbnak találtuk időszerüsége miatt előbb közölni. Később pedig már — a nyári számokba ez a cikk nem való, mivel a vizsgákkal van kapcsolatban. Mindenesetre minden munkáját gondos áttanulmányozás, ujraátolvasás után küldje be — helyesirási és gépelési hibát átjavitva bennük. Egyébként a nyarat hol tölti? Üdvözlöm az egész családot.

Bartha István. Nyári cikkei beérkeztek. A vers elkésett, már csak jövőre kerül közlés alá. A szindarab még a nyár folyamán megjelenik. A gidók története tulhosszu s keresni kell az alkalmat a közlésre. — **Móráné Ősz Rózsa.** Bizony, igaza van — sokat dolgozunk a lapért, de bár látnák is meg azok, akiknek ebből a munkából részt kellene vállalniok a magyar gyermekekért. Sajnos, éppen a tanitóság részéről vesszük észre a legkisebb érdeklődést. Cikkei közül a Seprődi Jánosról irott rövidesen közlésre kerül. Hasonló szándékkal megirtakat szivesen fogadunk máskor is.

Dávid Gabriella. A nyár alkalmas lesz uj anyag gyüjtésére. „Baj van Köpeczen" c. szólásmondáshoz — irja — hogy már megvannak az adatok. A nyár alatt lehet készülni a következő iskolaévre — szeptemberig évkezdetre verssel, cikkel, mesével, szüretre, Mikulásra, karácsonyra, ujévre hasonlóan verssel, mesével, cikkel. A kéziratokhoz jó volna képeket csináltatni. A népmeséket lehetőleg nem kell elnyujtani. Kellemes szünidőzést kivánok. — **Ónody Rózsika.** A három kis tündérhez megérkeztek a képek. Kár, hogy nem tussal, jobb papiron hucták ki. Közelebbről irni fogok levelet is.

Bonyhai Évike III. el. o. t. Nem akarsz te sem mögötte maradni a bemutatkozóknak. Küldöd a fényképed. Helyes, mosolygós kislány vagy a képen. No, jöjj be majd valamelyik szombaton a szerkesztőségbe, hogy hadd lássam, életben is ilyen vagy-e? — **Weiss Melinda.** Szorgalmasan fejtegeted a rejtvényeket. A 17-es szám megfejtését be is küldted. A rovatvezető besorozza majd a sorsolásra kerülők közé. — **Dalacsi Klárika IV. el. o. .t** Mindig nehezen várod az Uj Cimborát és elejétől végig elolvasod, ha megérkezik. Most uj helyre költöztetek, a kiadóhivatal ezután oda küldi majd a lapot. Kis szived minden ragaszkodása benne volt a leveledben, Klárikám. Én is sok szeretettel gondolok rád. — **Római kath. iskolások Székelykeresztur.** Nem hiába dicsért meg benneteket a tanitó ur, szépen, rendesen dolgoztatok — a rajz is jó volt s a mese is, amit Keresztes Kató és Nagy Lajos együtt küldtetek be. A rajzot el is visszük majd a nagy őszi kiállitásra. — **Gálffy Gáborka III. o. t.** Jól sikerült ez az iskolai év is. Igaz, hogy azt nem irtad meg, hány tizesed és hány kilencesed volt, de én hiszem, hogy alig volt más jegy, 10 és 9-esnél. A rejtvényed átadtam a rovatvezetőnek.

Méder Zoltán III. g. o. t. Az Uj Cimbora munkájában te is ki akarod venni a részed. Uj rejtvényeket szerkesztettél — még pedig keresztrejtvényeket. Amennyiben jók, sorra is kerülnek. — **Bánffy Katinka I. g. o. t.** A legutóbbi szám megfejtését te is beküldted. Amint látom, jól dolgoztál s igy a sorsolásra be is kerül a megfejtésed. — **Winkelmayer Anna I. g. o. t.** A keresztrejtvény megfejtését átadtam a rovatvezetőnek. A virágaid már nyilnak. No, kiváncsi vagyok, mennyi virágmagot fogsz visszaküldeni.

Winkelmayer Annus II. g. o. t. Rejtvénymegfejtésed a sorsolandók közé kerül. Ügyes a rajzod. Ugy látszik, szeretsz rajzolgatni. — **Vámszer Géza és Márta.** Nagy az izgalom köztetek és a csikszeredai kis cimborák között. Készültök a Zizi előadására. No sok sikert! **Damó Sára II. g. o. t.** Látszik, hogy már beállt a szünidő, nyugodtan levelezhetsz az Uj Cimborával. A megfejtést átadom a rovatvezetőnek. A cimszalagot átirjuk. — **Duldner Albert III. g. o. t.** A legujabb szám rejtvényét jól megfejetted. De nem ismerlek közelebbről, kis legény, küldd be rövidesen a bemutatkozó leveledet. A megfejtésed a sorsoláson részt vesz.

Üzenjük kis cimboráinknak, hogy ha nyaralni mennek falura, vagy fürdőhelyekre, a cimváltozást azonnal irják meg a kiadóhivatalnak, hogy a kiadóhivatal az uj helyre is el tudja küldeni a lapot. Azt is meg kell irni, hogy mettől-meddig maradtok távol hazulról. Rövid időre, 1, 2, 3 hétre nem érdemes cimet változtatni. De már egy hónapi időre lehet.

Orbán Laci. Sajnáltad, hogy a legutóbbi kiránduláson nem vehettél részt. No majd a julius 11-i kiránduláson részt vehetsz. Mindenesetre, aki a kirándulásra eljön, annak a csapattól elkalandozni nem szabad. Tudod ugy-e, hogy miért mondom ezt neked? — **Jónás Kató, Gross Elza és Olga, Ullmann Ági, Hercz Ella,** Várom a beszámolótokat a vizsgáról és a kertészkedésről. — **Tubakos Évike.** Az uj helyen kapod-e rendesen a lapot?

Triaj-i vasárnapi iskolások Buc. Örömmel látom az érdeklődésteket az Uj Cimbora iránt. Már a második levelet irtátok. Különösen a rejtvényfejtés érdekel benneteket. Lám a legutóbbi szám rejvényeit is nagyszerüen megfejtettétek. Vizsga utánra hosszu levelet igértek. Na, meglátjuk, hogy tartjátok be az igéretet. — **Fábry Tibor.** Fáradságos munkájának szép eredménye a triáji gyermekkör megmozdulása — a közös munkába és levelezésbe való bekapcsolódása. Kivánom a további fejlődést és sikert a munkájához. — **Léderer Éva.** A virágmagvaid kikeltek. Öntözgeted is szorgalmasan őket, hogy minél szebben fejlőd-

jenek. Nagy érdeklődéssel olvásgattad a Horváth Sarolta néni „Szerencse fel" c. regényét. A rejtvény megfejtést is küldöd. Hogy nyersz-e? azt előre nem lehet tudni. Egy kis verset is irtál no, meglátjuk, hogy milyen birálatot mondanak rá a többi cimborák:

Az erdőben.

Zöld az erdő, zeng a madár,
Énektől hangos a határ.
Száll az ének fenn az égbe,
Isten trónjának elébe.
Gyermekkacaj csendül itt-ott
Sárgarigó fütyül amott.
Szép az erdő, szép a határ,
Hálásan zeng a kis madár.

Fejérdi Karesi, III. el. o. t. Kérdezed, hogy amiért nem vagy olvasója az Uj Cimborának, küldhetsz-e be megfejtéseket? Megfejtéseket mindenki küldhet, azonban **rejtvényjutalmat csak a lap előfizetői kaphatnak.** Ezért, ha nyerni is akarsz, állandó előfizetőjének kell lenned a lapnak. — **Mészáros István Colteşti.** Érdeklődtél, hogy mikor megyek hozzátok? Szeretnéd megmutatni az uj rajzaidat. Bizony, ezt én sem tudom, hogy mikor megyek. A rajzaidra mindenesetre kiváncsi vagyok, hogy mennyit haladtál és fejlődtél. Emlékszem nagyon jól rád is, meg a többi gyermekre is, akik a colteşti mesedélutánra és rajzkiállításra eljöttetek. Az elkészült rajzaidat vidd el Dezső bácsihoz, ő majd eljuttatja hozzánk. — **Henner Aranka.** Éppen a vizsga idején voltál beteg, kanyarót kaptál. Bizonyára rossz dolog lehetett. Remélem, már jól vagy, kis cimbora. Imre bácsi mondta, mikor itt járt, hogy irtál nekem levelet és várod rá a választ. Kicsi aranybogaram — a leveled elveszett valahol, mert nem kaptam meg. Irj még egyszer s küldd be a rajzaidat is. — **László Jancsi III. el o. t.** A játékrovatot nagyon szereted, meg is csinálsz minden játékot. A dugó malacot megöltétek és nagy disznótort rendeztetek. Képzelem, a mulatság kivilágos virradatig tartott, mint a mesékben. Mohalyi bácsinak kézcsókot küldesz. Átadom kis cimbora, a köszöntésed. — **Török Bernát Szinérváralja.** Rég nem hallottam már semmi hirt sem onnan. Szeretnék egy kis uj toborzót az Uj Cimbora számára. A magról vetett dáliából és a nyári nefelejtsből kérünk ősszel magot — valami mással viszonozzuk majd. Az egész családnak meleg üdvözlet.

KIADÓ BÁCSI POSTÁJA

Előfizetőink figyelmébe!

Mai számunkhoz mellékelve talál mindenki egy postai befizetési lapot. Ugyanakkor levelező lapon felszólitjuk a nagyobb összeggel hátralékos előfizetőket, tartozásuk kiegyenlitésére. Azok akiknek nincsen hátralékuk őrizzék meg a befizetési lapot a legközelebbi alkalomra. A kiadóhivatal.

FEJTÖRŐ

Keresztrejtvény.

Beküldte: **Vámszer Géza**, Csikszereda.

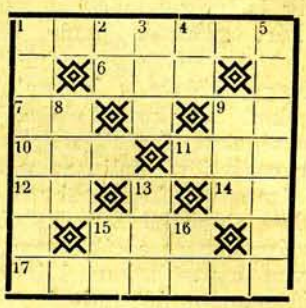

Vizszintes sorok: 1. Hangszer. 6. Lakat. 7. Maga mássalhangzói. 9. Állat. 10. Ital. 11. Török tiszt (ék, h.). 12 Pajta. 14. Fém. 15. Kártyaműszó. 17. Fiunév becézve.

Függőleges sorok: 1. Magyar olimpiai bajnok. 2. Néz étlenül. 3. Háboruban használják. 4. Az ilyen támadás gyáva. 5. Európai állam. 8. Kapuba rugják. 9. Idegen nyelven, én. 13. Barlang. 15. Szerszám 16. Julius vége.

Megfejtésül beküldendő: Vizszintes: 1 és 17. Függőleges: 1 és 5.

2. Névrejtvény.

Beküldte: **Fitori Zoltán**, VII. o. tan. Kolozsvár.

TPŐEIF OSRÁND
rsieh gyrmaa
töölk

Megfejtési határidő: 1237 augusztus 1. A megfejtők között jutalomkönyveket sorsolunk ki.

Gyermekelőadásokra ruhák diszitéséhez gumirozott aranyflitter s aranyfüzérek kaphatók Albisy kézimunkaüzletében Cluj, Calea Marechal Foch 10. Ezeknek a gummirozott arany flittereknek az az előnyük, hogy nem kell varrni a ruhára, hanem egyszerűen csak ráragasztani.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA.
Főmunkatársak:
TELEKY DEZSŐ és SIMON SÁNDOR.
Minden cikkért a szerzője felelős.
Kiadja: a Minerva Nyomdai Műintézet R.-T. Cluj.

Minerva, Irodalmi és Nyomdai Műintézet R.-T. Cluj. 185